

PODZIWIAMY
WISŁAWĘ SZYMBORSKĄ
I TWORZYMYSY LEPIEJE

RENATA
PASYMOWSKA

SCENARIUSZ LEKCJI

Program edukacji wczesnoszkolnej w szkole podstawowej

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty.

WARSZAWA 2019

Redakcja merytoryczna – Agnieszka Karczewska-Gzik
Recenzja merytoryczna – mgr Maria Ferenc
mgr Jadwiga Iwanowska
Agnieszka Ratajczak-Mucharska
mgr Urszula Borowska

Redakcja językowa i korekta – Editio

Projekt graficzny i projekt okładki – Editio

Skład i redakcja techniczna – Editio

Warszawa 2019
Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Czas trwania zajęć:

3 godz. lekcyjne.

Temat:

Podziwiamy Wisławę Szymborską i tworzymy lepiej.

Cele główne:

- uświadomienie uczniom, że w poezji kryje się prawda i piękno języka,
- wdrażanie dzieci do pracy koncepcyjnej nad tworzeniem „lepiejów”,
- kształcenie zdolności językowych w zakresie poezjowania,
- doskonalenie umiejętności zastosowania rymów i wkomponowania ich w formę lepiejów,
- utrwalenie słownictwa z trudnościami ortograficznymi,
- stymulowanie funkcji językowej i bogacenie słownictwa,
- wyzwalanie potencjalnych możliwości tkwiących w dzieciach.

Cele operacyjne – uczeń:

- odszuka rymy w tekście, wyjaśni treść utworu, stworzy rymy na podany temat, skomponuje lepiej w oparciu o wzór, utrwali zgromadzone słownictwo, skorzysta z pomocy nauczyciela i rówieśników, skoncentruje uwagę na zadaniu, zapanuje nad emocjami, wykaże chęć do pracy.

Metody:

wizualizacja, waloryzacyjne, twórczego rozwiązywania problemów, praktycznego działania, pracy we współpracy, afirmacje.

Formy pracy:

zbiorowa, w parach, indywidualna.

Środki dydaktyczne:

wiersze Wisławy Szymborskiej zwane „lepiejami”, propozycje rymów, zestaw wyrazów do utrwalenia, zdjęcia poetki.

Przebieg zajęć:

1. **Zapoznanie z tematem i celami zajęć, określenie NaCoBeZU** – rozpoznawanie rymów, wyjaśnianie tematu wierszy, komponowanie lepiejów w oparciu o podany wzór, współdziałanie z partnerem, utrwalenie pisowni wyrazów.
2. **Przybliżenie uczniom twórczości Wisławy Szymborskiej.** Zaprezentowanie jej wierszy zwanych „lepiejami” bądź też „lepiuchami”, którymi są krótkie, jednozdaniowe i wesołe wierszyki składające się z dwóch wersów. Wynalezienie tej formy przypisuje się Wisławie Szymborskiej. Wskazanie kontekstu ich tworzenia

i omówienie budowy. **Lepiej Wisławy Szymborskiej** (przykłady):

Lepiej wynieść się z osiedla, / Niż tu przetknąć choćby knedla.

Lepszy ku przepaści marsz, / Niż z tych naleśników farsz.

Lepiej złamać obie nogi, / Niż miejscowe zjeść pierogi.

Lepiej mieć życiorys brzydki, / Niż tutejsze jadać frytki.

Zwrócenie uwagi uczniów na to, dlaczego wierszyki nazywają się lepiejjami.

3. **Próby konstruowania lepiei w oparciu o stworzone rymy.** Uczniowie podają temat, np. zabawa, i dobierają do niego rymy, np. zabawy – trawy. Wkomponowują się w schemat, rozpoczynając od wyrazu „lepiej”, tj. „Lepiej wyrwać beczkę trawy, niż pozbawić się zabawy” itp. Odnoszą się również do treści swojego dzieła.
4. **Praca w parach.** Uczniowie losują temat i pary rymów. Wspólnie konstruują lepieje.
5. **Prezentacje twórczości dziecięcej.** Nagrodzenie ciekawych pomysłów.
6. **Praca koncepcyjna. Odwiedziny Burmistrza Literkowa.** Burmistrz jest zachwycony pomysłami uczniów i proponuje im wypełnienie rubryki pt. *Mądrości życiowe* w gazecie „Literkowe Wieści”. Ważne jest to, by dopasować treść do charakteru przyjaciół.
7. **Praca realizacyjna.** Uczniowie pracują w parach. Otrzymują od **Burmistrza** pary rymujących się wyrazów, np.: hałasować – leniuchować, rzucać – kucać, próżnować – kupować, żeglować – podróżować, najważniejszy – najmniejszy, wahać – machać, i tworzą lepieje z myślą o konkretnym przyjacielu.
8. **Prezentacje pomysłów.** Autorzy prezentują swoje propozycje. **Burmistrz** dokonuje ich oceny z pomocą uczniów i wybiera do gazety najciekawsze lepieje.
9. **Rozmowa na temat pomysłu Wisławy Szymborskiej w kontekście wykonanej pracy.** Wykonanie okrzyku afirmacyjnego na cześć autorki w postaci „lepiucha”: „Lepiej się poezją bawić, niż się do niej źle nastawić!”.
10. **Utrwalenie pisowni trudnych wyrazów otrzymanych od Burmistrza.** Powiązanie ich treści z życiem bohaterów. Zabawa „Gestomania”: nauczyciel podaje wyrazy, a uczniowie prezentują występującego w nim przyjaciela gestem. (Te i inne propozycje gier i zabaw ortograficznych można znaleźć w: Pasymowska Renata, *Program nauczania ortografii w klasach I–III. Moi przyjaciele z Literkowa*, Impuls, Kraków 2017).
11. **Napisanie ze słuchu lepiei stworzonych przez dzieci.** Samokontrola i życzliwa ocena koleżeńska.
12. **Podsumowanie zajęć.** Rozmowa o roli poezji w życiu człowieka.

Komentarz metodyczny

Praca w parze będzie dobrym dostosowaniem warunków pracy w przypadku dzieci ze SPE. Nawiązanie do maskotek z Literkowa ułatwi uczniom poprawny zapis trudnych wyrazów.